

การสัมมนาระดมความคิดเห็น โครงการศึกษาและพัฒนาประมวลรัชฎาภรณ์

ในวันศุกร์ที่ 11 กรกฎาคม 2550 เวลา 8.30 – 16.30 น.

ณ ห้องกมลทิพย์ โรงแรมสยามซิตี้ ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ

อาจารย์ทรงเดช ประดิษฐ์สมานนท์

บริษัทเอิร์นแอนดิงค์

เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์การเก็บภาษีของนักเศรษฐศาสตร์ Adam Smith ท่านว่าควรจะมีการเก็บที่ง่าย สะดวก แน่นนอน โอกาสตีความได้น้อย ประเมินรายได้ต้องแท้ เก็บจากบุคคลที่มีความสามารถในการจ่าย มีคุณธรรม มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บ เกื้อกูลให้กำลังใจคนทำงานให้ทำงานต่อไม่ไขว่แว้งเลิกเพราะภาษีสูงไป หากอะไรเพิ่มขึ้นลงทุนมากยิ่งขึ้นเพราะจะมีผลตอบแทนสูงขึ้น ไม่เกื้อกูลให้มีคอร์ปชั่น สรุปแล้วก็เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เพื่อความยุติธรรม ช่วยให้มี productivity สูงขึ้นทำให้มีคนอยากทำงานหากำไรและไม่จุกจิก

ประเด็นที่ 1 เรื่องการเก็บภาษีอากรแสตมป์ เป็นสิ่งที่จุกจิกมากผมเคยถามว่าจะยกเลิกได้หรือไม่ เนื่องจากกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ไม่สมบูรณ์ ในกรณีเช่นสัญญาซื้อขายอาคารแสตมป์ เพราะไม่ใช่เป็นการคิด ท่านต้องไปเสียที่เขตจึงถือว่าเป็นการคิด ภาษาไทยเขียนง่าย ๆ คิดก็คิด แล้วทำไมต้องไปจ่ายจึงถือว่าเป็นการคิด อย่างนี้เป็นต้น คือผมอยากจะปูพื้นให้เห็นว่าหลักประมวลรัชฎาภรณ์นั้นควรจะเป็นหลักเข้ามาหามนุษย์ แล้วอย่าหลงไปว่าเขียนกฎหมายมาเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของตนเอง แต่อย่างไรก็ดีข้อดีก็มีเยอะมาก โดยเฉพาะหลังจากท่านปลดกระทรวงการคลังขณะนั้นที่ดำรงตำแหน่งอธิบดี ท่านเปลี่ยนรูปทรงของกรมมากเลยทีเดียว มีอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่าอันดับหนึ่งของเอเชีย และมีการคืนภาษีที่เร็วมาก แบบฟอร์มง่ายขึ้น และตรวจสอบแค่สองปีเท่านั้น ไม่ขี้เรื่องต่อไป

ประเด็นที่ 2 สิ่งที่ยากเสนอให้แก้ไขคือ ค่าใช้จ่ายหักเห็ดหมื่นบาทสำหรับกรณีบุคคลธรรมดาเสนอว่าให้เพิ่มตามอัตราเงินเพื่อแต่ละปี ค่าใช้จ่ายเหมา 80% ท่านอาจารย์สุชาติบอกว่าดินะง่ายดี ไร่ครึ่งเป็นไปตาม Adam Smith เลยแค่มีข้อเสียมหันต์ มันไม่เกื้อกูลคนเก็บบัญชี นักบัญชีจะมีงานน้อยลงเพราะมาตรา ค่าใช้จ่ายเหมา 80% นี้ต้องพิจารณากันเองว่าสมควรหรือไม่ วิธีการที่ยอมรับว่าคณะบุคคลเป็นคนอีกคนหนึ่งซึ่งแพทย์และสำนักงานวิชาชีพอิสระใช้มากแต่ผมเลิกใช้ไปตั้งนานแล้ว ผมก็เลยอยากให้เลิกข้อบังคับนี้ เพราะขัดต่อความรู้สึกและไม่เที่ยงธรรม การที่เกื้อกูลให้สามีภรรยาแยกยื่น สรรพากรจะเสียมากกว่าได้แต่ว่าเป็นสิ่งที่เยี่ยมยอดมากเพราะเดี๋ยวนี้มีความเป็นอิสระของภรรยาสูงมาก ค่าลดหย่อนสำหรับค่าพยาบาล คือมีคนบางกลุ่มนี้ไม่สามารถจะเรียกคืนจากใครได้ ก็ต้องเสียค่าพยาบาลเอง โดยเฉพาะบุคคลที่ทำงานในครอบครัวกลุ่มนี้ ควรเปิดทางให้ถือค่าพยาบาลนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพราะเหตุว่าค่าพยาบาลสมัยนี้สูงมาก

โดยเฉพาะโรงพยาบาลเอกชน อีกตัวอย่างหนึ่งที่มันไม่ค่อยชัดคือ RMF กับ LTF ซึ่งดีมาสนับสนุนให้ประชาชนออมเงินสูงๆ

กรณีนิติบุคคล การเก็บเงินภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เพราะกรมสรรพากร แต่เพราะสังคมปัจจุบันเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ปีหนึ่งประมาณ 400,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้บริษัทที่เสียมากที่สุดคือกลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ 500 บริษัท รวมแล้ว 130,000 ล้านบาท เท่ากับหนึ่งในสามของเงินได้นิติบุคคลที่รัฐเรียกเก็บได้ ขณะเดียวกันนิติบุคคลที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ 500,000 ราย ส่วน 499,500 รายเสียจากสองในสามของทั้งหมด บริษัทในตลาดหลักทรัพย์เฉลี่ยแล้วประมาณ 270,000 บาท คนที่เสียมากที่สุดคือ ปตท. 32,000 ล้านบาท บุคคลที่เสียภาษีถูกต้องที่สุดคือบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ 500 รายอีก 400,000 กว่ารายมักมีบัญชีสองชุดและเป็นที่ยอมรับกัน สิ่งนี้ทำให้อัตราภาษีของเราสูงถ้าเทียบกับเพื่อนบ้าน ภาษีเงินได้นิติบุคคลฮ่องกง 17.5% มาเลเซีย 28% เกาหลี 25% เวียดนาม 28% สิงคโปร์ 20% ที่เหมือนบ้านเราก็คืออินโดนีเซีย ออสเตรเลีย อินเดีย 30% ถ้าเราแก้ไขกฎหมายออกมาในลักษณะที่ว่าทำให้คนเสียแบบเสมอภาค โอกาสที่จะลดอัตราจาก 30% นั้นมีสูง

ประเด็นที่ 3 เรื่องการถือตราให้บริษัทออมเงิน ถ้าหากบริษัทจ่ายเป็น capital stock ให้กับผู้ถือหุ้น แทนที่จะจ่ายเป็นเงินปันผล กรณีนี้ภายใต้ประมวลรัษฎากรถือว่าเป็นรายได้ต้องเสียภาษี แต่ถ้าบอกว่าไม่ใช่รายได้ทุกคนจะไม่จ่ายเงินปันผลแต่จะจ่ายเป็น capital stock เมื่อจ่ายแบบนี้เงินจะอยู่ในบริษัทเพื่อพัฒนาตัวบริษัทเอง ตัวผู้ถือหุ้นก็สามารถขายหุ้นนั้นเมื่อต้องการที่จะขายเพื่อเอารายได้ ไม่มีการถือตราให้มีการรวบรวมกิจการอันนี้มีบ้างแต่ไม่เด็ดขาด ถ้าไปคุยกับ ดร.ก้องเกียรติ ท่านเห็นว่าน่าจะเด็ดขาดไปเลย ให้สิทธิไปเลยขาดทุนบริษัทหนึ่งยังมาใช้อีกบริษัทหนึ่งได้

ประเด็นที่ 4 เรื่องภาษีกลางปี แทนที่จะประมาณการควรเป็นการนำเอากำไรปีที่แล้วหารสอง เพื่อจ่ายต่อทุกคนทำให้การโต้เถียงน้อยลง การกำหนดว่า 150 วัน ต้องยื่นนั้นเป็นสิ่งที่ขัดความรู้สึกทำไมไม่บอกไป 5 เดือนเลย

ประเด็นที่ 5 transfer pricing ไม่มีกฎหมายมาตราใดที่สนับสนุนให้กรมสรรพากรไปเล่นงานคุณได้นอกจาก 65 ทวิ (3) (4) ว่าในการขายที่มันต่ำกว่าราคาตลาด กรมสรรพากรมีสิทธิที่จะประเมินราคาให้สูงขึ้นได้ ที่ก็ไม่คิดดอกเบี้ยกรมสรรพากรสามารถแยกจำนวนดอกเบี้ยให้เท่าจำนวนดอกเบี้ยของตลาดก็ยอมได้ มีข้อนี้ข้อเดียวที่ยุ่งเกี่ยว transfer pricing

ประเด็นที่ 6 ด้านภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยหลักนั้นเห็นว่าดีแต่ข้อปลีกย่อยไม่ดีนัก เช่น การกำหนดรูปแบบของใบกำกับภาษี ลงวันที่ ควรจุกจิกน้อยลง และที่สร้างปัญหากับผู้ประกอบการมากโดยเฉพาะห้างสรรพสินค้าหรือซูเปอร์มาเก็ต คือ สต็อกขาดถือว่าเป็นการขายก็ต้องมาเสีย VAT 7% อีกอย่างหนึ่งคือ export service ที่กำหนดว่าการให้บริการกับบริษัทต่างประเทศแล้ว ถ้าถือว่าการนั้น ไม่ได้ใช้ในประเศไทยถือว่าเป็น export service แต่ถ้าถือว่าใช้แล้วก็ต้องมาเสีย คนผิวด้านนี้เวลาส่งเงินไปต่างประเทศคุณต้องจ่ายเงิน VAT ในเดือนนั้นแล้วเรียกคืนในเดือนต่อมา คนก็ผิวดตลอดเวลา อีกอย่างคือระบบคอมพิวเตอร์ไม่มีความสมบูรณ์เพื่อให้เกิดการตรวจสอบซึ่งกันและกันทำให้หนีภาษีไม่ได้เลย

ประเด็นที่ 7 ระยะเวลาการอุทธรณ์ ให้เวลาน้อยเกินไปเพียงแค่ 30 วัน แต่กฎหมายอื่นๆ เช่น กฎหมายของกรมสรรพสามิต 45 วัน กฎหมายลิขสิทธิ์ 90 วัน กฎหมายสิทธิบัตร 90 วัน กฎหมายเครื่องหมายการค้า 90 วัน กฎหมายวินคืน 90 วัน กฎหมายจดทะเบียนเครื่องจักร 60 วัน ผมว่าเราควรเสมอภาคอย่างน้อยที่สุด 60 วัน

ประเด็นที่ 8 คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร สมควรเป็นรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นกลางฝ่ายราชการ 49% บุคคลภายนอก 51% อาจารย์มหาวิทยาลัยจะเป็นคนกลางที่ดี

ประเด็นที่ 9 การยื่นแบบภาษี ประจำเดือน 7 และภายใน 15 วันควรเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เราตัดสินใจวางแผนเรื่องเวลาได้

ประเด็นที่ 10 การหัก ณ ที่จ่าย 12% คุณแล้วค่อยมาเรียกภาษีคืนที่หลังถ้าหากคนนั้นออกจากประเทศไทยไป ควรเอาเป็นหลัก fix percentage การหักภาษี ณ 3% สูงไปสำหรับค่าบริการ ถ้าไม่พอที่จะใช้ 3% นั้นแล้วพอขอคืนก็เกิดปัญหาจึงเสนอว่าควรเก็บ 1%

โดยสรุป

1. อยากให้ตัดเรื่องที่ถูกจิกออกไป
2. อยากให้กรมสรรพากรมีใจเป็นนักเลง ความเป็นนักเลงเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น วันสุดท้ายที่ผมอยู่อังกฤษ ผมทำงานจนนาทีสุดท้ายแล้วก็เคลมภาษีคืนผมได้ภาษีคืนภายใน 2 วัน ผมสามารถใช้เงินชอปปิ้งที่อังกฤษได้ก่อนที่จะกลับมาเมืองไทย ผมชื่นชมมากผมเพิ่งทราบว่าเมืองไทยเป็นอย่างนั้นได้แล้ว
3. อย่าไปถือหลัก legal form ใหญ่กว่าความรู้สึก
4. less is more เก็บอัตราน้อย ๆ แต่จะได้เงินมากขึ้นอย่างเช่นประเทศสิงคโปร์เค้าลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลอยู่ตลอดเวลาแต่จะก็ได้รับมากขึ้นทุกปี